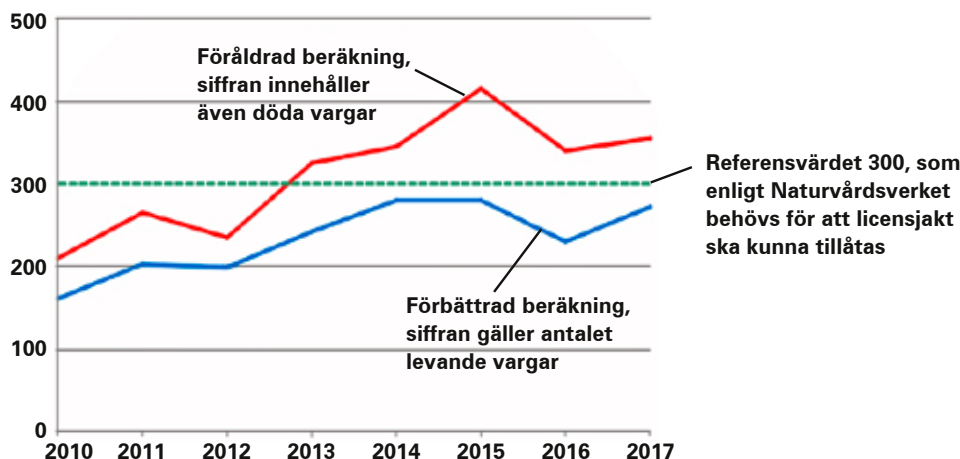

Licensjakten på vargar

– felaktig uppskattning av vargstammens storlek används

Antal vargar i Sverige 2010 - 2017

Antal vargar i Sverige 2010-2017, beräknade dels enligt ny beräkningsmodell som endast gäller levande vargar, dels enligt föråldrad beräkningsmodell där även redan döda vargar ingår. Båda kurvorna visar att vargstammen minskade från 2015 till 2016, och att den ännu inte återhämtat sig från den minskningen.

Diagram: Torbjörn Nilsson. Utgångsvärden för beräkningar: Familjegrunder redovisade i Viltskadecenters statusrapporter för varg 2010-2017. Ny beräkningsmodell, se fotnot.

Vargstammen uppnår inte de 300 individer då licensjakt kan tillåtas, tillväxten har brutits, invandringen är otillräcklig, skydds jakt är en lämpligare åtgärd och det finns risk för oetiskt bruk av jakthundar – det är några av Rovdjursföreningens argument mot 2018 års jakt.

Slutet av september fattade fem länsstyrelser – Värmland, Dalarna, Örebro, Västmanland och Gävleborg – beslut om licensjakt på varg i vinter. Den 2 november överklagade Svenska Rovdjursföreningen alla fem besluten.

Det finns många skäl till att föreningen är emot licensjakten på varg, och det finns många skäl till vår bedömning att denna jakt strider mot gällande lagstiftning.

En del av dessa skäl – till exempel att jaktens syfte inte stämde överens med den undantagsregel i art- och habitatdirektivet som hänvisades till i jaktbeslutet – prövades dock av Högsta Förvaltningsdomstolen för snart ett år sedan. I domen, som kom dagen före nyårsafton, visade det sig tyvärr att Högsta Förvaltningsdomstolen gjort en annan bedömning än vi.

Rättsväsendet fungerar på det viset att inga svenska domstolar kan ompröva Högsta Förvaltningsdomstolens tolkningar. Därför var det ingen idé att nu upprepa argument och synpunkter som Högsta Förvaltningsdomstolen redan avfärdat förra vintern. I det överklagande som vi nu har skickat in, fokuserade

vi därför på argument som inte behandlades i Högsta Förvaltningsdomstolens dom förra vintern.

Ett viktigt argument nu är att det har kommit ny kunskap om hur man beräknar hur många vargarna är. Och med denna nya kunskap visar det sig att vargarna inte når upp till det referensvärde på 300 djur, som Naturvårdsverket har sagt är en förutsättning för licensjakt. Detta borde vara ett tillräckligt skäl för att stoppa licensjakten.

Genom inventering i fält räknar man antalet revir med familjegrunder och föryngringar. Baserat på de siffrorna görs sedan en beräkning av hur många vargar vi har. Och den beräkningen ska alltid göras så korrekt som möjligt, utifrån den kunskap som finns, menar föreningen.

Tidigare har man räknat på ett sätt som innebär att även vargar som redan är döda räknas med. Låter det konstigt? Ja, men man har försökt beräkna hur många vargar som levat någon gång under den senaste inventeringsperioden – trots att man vet att många av dessa dör innan inventeringsperioden är slut. Men en siffra som innehåller redan döda

vargar kan inte jämföras med referensvärdet, för referensvärdet gäller antalet levande vargar!

En siffra som innehåller redan döda vargar kan inte jämföras med referensvärdet – som gäller antalet levande vargar!

Ett annat argument i vårt överklagande är att vargstammens tillväxt har brutits. I alla de fem länsstyrelsebesluten påstås att vargstammen i Sverige skulle ha en kontinuerligt hög tillväxttakt. Men den tillväxten bröts i själva verket av en minskning för två år sedan, och vargstammen har inte återhämtat sig efter den minskningen.

Ytterligare argument i överklagandet är

- att ny forskning i Amerika visat att jakt inte ökar acceptansen för vargen,

- att såväl ny forskning som Naturvårdsverkets plan för genetisk förstärkning ger ytterligare stöd för att invandringen österifrån av vargar med nya gener är otillräcklig,
- att skydds jakt på skadegörande vargar är en lämpligare lösning än licensjakt.

Dessutom pekar vi i överklagandet på att licensjaksbesluten öppnar för oetiskt använd-

Massjakt på vargar i Norge

Den redan lilla vargstammen riskerar att nära halveras efter beslut om jakt på 42 vargar. WWF stämde norska staten inför rätta – jakten strider mot flera lagar och Bernkonventionen.

Den 1 oktober startade en omfattande jakt på varg i Norge. Myndigheterna hade beslutat att 26 vargar skulle dödas utanför och 24 vargar inne i den fredade s.k. vargzonen, som gränsar mot Värmland. Det var första gången som jakt på varg tillåts i vargzonen. Rovvilt-nämnden i Hedmark menade att vargstammens storlek inom zonen ligger långt över de s.k. beståndsmålen.

Norska WWF stämde norska staten för jaktbesluten i en inläga till Oslo Tingsrätt den 8 november. WWF menar att vargjakten strider mot både den norska grundlagen, lagen om naturens mångfald och Bernkonventionen.

– Vi kan inte längre sitta och se på hur myndigheterna tillåter en lagstridig jakt på vårt mest hotade rovdjur. Det är pinsamt för den så kallade miljönationen Norge att vi har en vargförvaltning som sörjer för att vargen förblir kritiskt hotad, säger Ingrid Lomelde, miljöpolitisk talesman för WWF.

Den 20 november meddelades att tingsrätten i Oslo omedelbart stoppar jakten i Oslo-, Östfolk-, Akershus- och Hedmarksområdena. Fem vargar hann skjutas innan jakten inhiherades.

Men redan den 27 november upphävde den norska regeringen tingsrättens inhihering och tillåter jakt på de kvarvarande 21 vargarna utanför vargzonen och inom vargzonen får 16 vargar skjutas – en sänkning med 8 vargar. Ursprungligen beslutades om jakt på 50 vargar, det totala antalet är alltså minskat till 42.

HANS RING

överklagad

Foto (hågn): Nils Olof Johansson

ning av jakthundar. Om inte Förvaltningsrätten stoppar licensjakten helt, så vill föreningen i andra hand att domstolen lägger till villkor om att jakthundar som spårar varg ska hållas i band. Att låta en grupp lösspringande hundar förfölja och hetsa ett vilt djur är en grym och stressande jaktform, som inte hör hemma i den svenska jakttraditionen. Vi menar att det strider mot jaktlagen, men tyvärr innehåller länsstyrelsebesluten skrivningar som ger in-

tryck av att man får jaga på det sättet. Därför måste Förvaltningsrätten styra upp detta med villkor, om man inte stoppar jakten helt.

TORBJÖRN NILSSON

Fotnot: Ny beräkningsmodell för vargpopulationen redovisas i en rapport från 2016 utförd på uppdrag av Naturvårdsverket: "Estimating wolf (Canis lupus) population size from number of packs and an individual based model", av Chapron m.fl. Ecological Modelling 339: 33-34.

Fem län har beslutat om jakt på sammanlagt 22 vargar, ett motiv är att "begränsa de socioekonomiska konsekvenserna"

Antal vargar som länsstyrelserna beslutat får skjutas i respektive län, fördelar sig enligt följande:

- Värmland – 6 vargar
- Örebro – 2 vargar
- Dalarna – 6 vargar
- Gävleborg – 2 vargar
- Västmanland – 6 vargar

Syftet med att besluta om licensjakten på varg uttrycks likadant av alla fem län: "att begränsa de socioekonomiska konsekvenserna, underlätta tamdjurshållning och begränsa skadorna. Därigenom ska man skapa förutsättningar för en hållbar vargförvaltning samt förbättra möjligheten för samexistens och på detta sätt bevara varg-

stammens gynnsamma bevarandestatus."

Samtliga dessa län åberopar också att licensjakten på den fridlysta vargen uppfyller kriterierna i en av art- och habitatdirektivets (EU:s naturskyddslag) undantagsregler, 16.1.e, där undantag för fredningen får göras "för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar" av arten. Villkoret är att

"det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde".